

relatie. Het vrouwtje van de bittervoorn legt haar eieren in de mantelholte van de mossel. Het mannetje kiest hiervoor één specifieke mossel uit die hij verdedigt tegen andere mannetjes. Bij schoning worden mosselen massaal met de modder uit het water gehaald en op de kant gedeponeerd. Zelfs als de bittervoorn niet direct wordt bedreigd door de schoningsactie dan wel indirect door het wegvissen van de mossels. Zeker gedurende de voortplantingsperiode!

Om echte conclusies te trekken over het wel en wee van het leven in onze sloten moeten we inventariseren. Altijd moeilijk,

want het water is koud en het animo gering. Daarnaast is het determineren van jonge vissen in het veld niet altijd even eenvoudig. Toch zullen wij er alles aan doen om een overzicht te krijgen van wat er zich afspeelt in onze sloten en kreken van de Hoeksche Waard. Als je wilt deelnemen aan onze werkzaamheden, neem dan contact op met Theo Schuurmans (aquatischhw@gmail.com of 0651-051688).

Theo Schuurmans

Een nieuw record in Steenwijkerland

In de gemeente Steenwijkerland is in een ondiepe plas een zeer zeldzame kwabaal (*Lota lota*) gevangen. Het exemplaar was ruim 71 cm groot en is daarmee een nieuw Nederlands lengtorecord. Het dier was door zijn beweeglijkheid, omvang en gladde huid onmogelijk te hanteren. Kwabalen zijn in Nederland zeer zeldzaam geworden en worden zelden groter dan 65 cm aangetroffen. Het tot nu toe grootste geregistreerde exemplaar in Nederland had een lengte van 70 cm. Dit exemplaar werd in 1894 in het Friese Terkaple gevangen. Kwabalen van deze lengte moeten echter voor beroepsvissers in de eerste helft van de vorige eeuw geen unicum zijn geweest. In Nederland was de kwabaal vóór 1950 in zowel stromende als stilstaande wateren een algemene soort. Tegenwoordig is de soort door aantasting van haar habitat in veel watersystemen sterk achteruit gegaan of al geheel verdwenen. De kwabaal houdt er een bijzondere levenswijze op na. Deze nachttactieve kabeljauwachtige paait midden in de winter, in Nederland tegen het eind van december tot medio februari. De recente kwabaalvangst werd overdag in een plas op een diepte van 1 m gedaan. Van kwabalen is bekend dat ze aanzienlijke afstanden kunnen overbruggen op zoek naar geschikt paaihabitat. Vermoedelijk was ook dit exemplaar onderweg en werd het kortstondig tijdens zijn paaimigratie verstoord.

In 2009 is een genetisch onderzoek opgestart. Daarom is ook van de kwabaal uit Steenwijkerland genetisch materiaal verzameld. Door een goede registratie en verdergaand onderzoek wordt meer inzicht verkregen in de verspreiding en genetische diversiteit van de kwabaal (populaties) in Nederland.

Jeroen Bosveld

Een van de mooie kleurvormen van de kwabaal (Foto: Jeroen Bosveld)

Kwabaal van 71 cm uit Steenwijkerland (Foto: Jeroen Bosveld)